

Verwachtingen van jongeren met betrekking tot werk

Vooraf – De Werkgroep Jong Talent heeft de idee van hoogleraar Ton Wilthagen voor een onderzoek naar de verwachtingen van jongeren bij werk met veel enthousiasme omarmd. Onder de titel “Attitudes, zingeving en verwachtingen onder jongeren met betrekking tot werk is door professor Wilthagen een eerste outline (bijlage) geformuleerd voor de opzet van het onderzoek. Dit voorstel wordt momenteel in de regionale achterban gedeeld en besproken met als inzet om op 29 juni tijdens het bestuurlijk Pact het formele fiat te geven voor de uitvoering. We hebben de ambitie om na de zomervakantie te starten met het onderzoek. Hiervoor moeten de eerste stappen nu reeds worden gezet, want het gaat om een PhD-traject betreft en daarvoor moet een kandidaat worden geworven.

Achtergrond – Er voltrekt zich nu en in de komende jaren een demografische ontwikkeling, waarbij er meer mensen van de beroepsbevolking met pensioen gaan en minder jongeren instromen in het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Deze ontwikkeling van vergrijzing en vergroening gaat nog een fors aantal jaren duren en het is weinig aannemelijk dat deze problematiek op korte termijn (bv. via arbeidsmigratie) wordt opgelost. Tegelijkertijd heeft de Provincie Noord-Brabant de ambitie om zich door te ontwikkelen als excellente technologische, datagedreven kenniseconomie die internationaal kan wedijveren met sterke economische clusters in Europa en elders in de wereld. Die beoogde ontwikkeling vraagt om goed opgeleid jong talent. Echter, het absolute aandeel jongeren in de beroepsbevolking loopt ernstig terug en de jongeren die de arbeidsmarkt (kunnen) betreden lijken uitermate kritisch wat werk en carrière betreft. Zo is voltijds werken geen absolute norm, waar voor andere bezigheden ook ruimte moet zijn. De wijze waarop bedrijven omgaan met de natuur en het klimaat zijn onderwerpen jongeren meewegen in waar zij wel en niet willen werken. In algemene zin dient het werk tenminste maatschappelijk nuttig te zijn, bij te dragen aan een of meerdere uitdagingen waarvoor we als samenleving staan. Kortom, in welke mate bepalen welke motieven of jongeren wel of niet aan boord gaan bij een werkgever? En hoe gaan we daar dan mee om? Deze ontwikkeling doet hier opgeld, maar speelt heel nadrukkelijk in de Verenigde Staten, waar miljoenen jongeren hun baan hebben opgezegd. Zij kwalificeerden hun werk als zinloos, zonder respect voor de planeet, geen eigen verantwoordelijkheid noch ruimte voor ontplooiing en gebrek aan flexibiliteit. Bovendien weten zij zich te redden door andere bronnen van inkomsten te ontwikkelen met bv. de inzet van social media of zetten eigen bedrijfjes op.

Kortom, we hebben grote ambities waarbij het enerzijds onze opdracht is om iedereen daarop te mobiliseren en anderzijds haken in dit geval nota bene jongeren af. Of zij dreigen af te haken en dat zien we zelfs op het niveau van ambachtelijk vakmanschap in de Installatietechniek en het Metaalbewerkingsbedrijf, waar respectievelijk 60% en 40% binnen een jaar na de vakopleiding en indiensttreding het bedrijf weer verlaat. Reden temeer om eens goed onder de loep te nemen, wat er nu precies aan de hand is en op wat we daar aan kunnen doen.

Onderzoek – De aanpak is er een van, voor en door jongeren. Een jonge promovendus gaat als representant van de doelgroep jongeren onderzoek doen, waarbij in de opzet

expliciet wordt gekeken op welke wijze jongeren, projectmatig, actiegericht kunnen worden betrokken bij het gehele onderzoek. Hoewel het totale traject 4 jaar in beslag neemt is het de bedoeling om in de opzet en uitvoering een zodanige modus te kiezen dat er periodiek (tussentijdse) resultaten worden opgeleverd die input kunnen zijn voor eventuele beleidsaanpassingen. Het onderzoek is een samenwerkingsproject van de Brabantse Arbeidsmarktregio's, de Provincie Noord-Brabant en de Tilburg University. **De kosten van het onderzoeksproject zijn ca. € 250.000,-. Het voorstel van de Pact Werkgroep is dat provincie € 50.000,- en elke regio 1/5 van de resterende kosten voor haar rekening neemt c.q. € 40.000,- per arbeidsmarktregio. Deze bedragen gelden voor een periode van 4 jaar dus dat is per saldo € 10.000,- per jaar per regio (periode: 2023 – 2026).**

Academische Werkplaats Inclusieve Arbeidsmarkt – Het onderzoek is een samenwerkingsproject dat prima aansluit bij de vraagstukken die de onlangs opgerichte werkplaats gaat oppakken. Dankzij de bijdrage van de arbeidsmarktregio's en de provincie worden zij direct voor 4 jaar lid van de academische werkplaats en kunnen ze ook meedoen aan andere projecten en programma's m.b.t. de arbeidsmarkt.

Dashboard Talent in Zicht – Samen met ETIL heeft de provincie onlangs de talentenmonitor opgeleverd die zicht biedt op inkomende en uitgaande pendel van jongeren in relatie tot studie, werk en woonplaats. Door vroegtijdige samenwerking met ETIL willen we de onderzoeksdata ook via dat platform ontsluiten. Overigens wordt ook met andere partners die zich richten op jongeren en werk, zoals SBB, de samenwerking gezocht.

's-Hertogenbosch, 2 mei 2023

WJT230509RKO